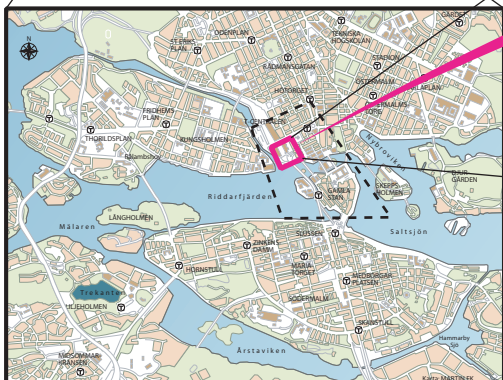

Den kritiska rutan som var femte länsbo passerar

På kartan över Stockholms län skulle den lilla fyrkanten vid Centralen knapp synas. Men genom denna passerar motsvarande var femte i länet varje vardag. Bredvid denna knutpunkt ligger regering och riksdag. En radioaktiv bomb skulle kunna stänga av detta område i veckor innan det blev säkert igen.

Stockholms län
I länet bor drygt 1,8 miljoner invånare. Av dessa är:
870 000 förvärvsarbete
260 000 pensionärer
330 000 barn under 15 år
Den markerade rutan på länskartan motsvarar kartan nedan, det vill säga Stockholms innerstad. Det streckade området syns till höger och är ungefär cityområdet samt Gamla stan.

Antal passerande per dag genom rutan – 920 000

Totalt är det 920 000 passager per dygn i Centralenområdet, varav drygt 100 000 beräknas ge upphov till byten inom området mellan olika färdmedel. Om varje resenär antas passera området två gånger per dag fås att cirka 400 000 individer vistas i/passerar genom området under ett dygn. Det skulle innebära i storleks-ordningen var femte länsinnebo. Givetvis är det inte bara länsbor som passerar rutan.

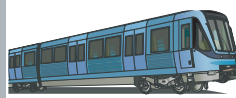
Tågtrafik

50 000

T-bana

420 000

Pendeltåg

140 000

Busstrafik

50 000

Fordonstrafik

250 000

Centralleden är en av stadens hårdast trafikerade vägar och är stadens axel i nord-sydlig riktning.

Övrigt

10 000

Centralenområdet är knappast något strövmråde, men det är alltid mycket folk i rörelse här.

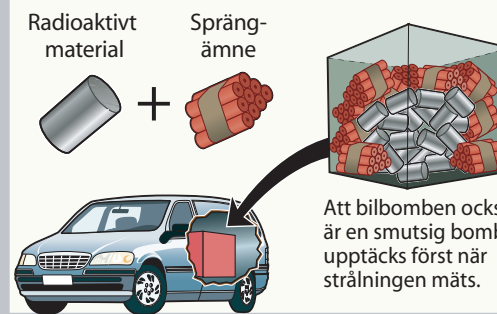

Källa: Stockholms läns landsting, regionplane- och trafikkontoret

Den smutsiga bomben

Bilbomben

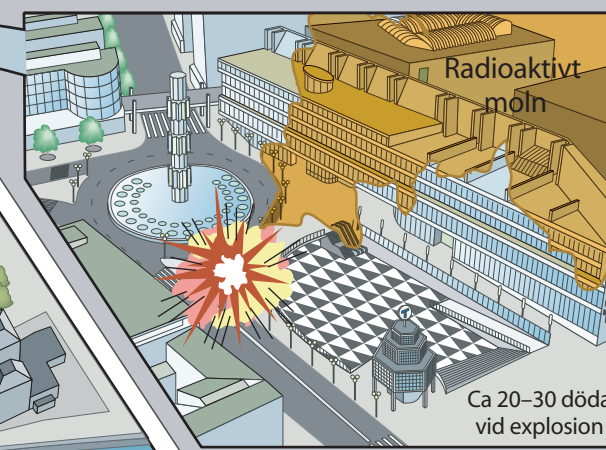
Den radioaktiva bomben, eller smutsiga bomben, är en mardröm därför att den är så lätt att göra. Verkan är i första hand inte att skapa död och förstörelse utan kan vara riktad mot ett lands ekonomi och folkets förtroende för statsledningen. En smutsig bomb mot Arlanda, eller som i detta exempel mot Stockholms city, skulle få stora ekonomiska konsekvenser. Svårigheten med att tillverka en smutsig bomb består i att få tag på radioaktivt material. Bäst effekt ger material med hög radioaktivitet, men det är också farligast att hantera för bombtillverkaren och svårast att stjäla.

Att bilbomben också är en smutsig bomb upptäcks först när strålningen mäts.

Flygkraschen

Ett scenario som är mindre otänkbara nu efter den 11 september är att krascha ett trafikflygplan mot ett kärnkraftverk. Planet behöver inte träffa reaktorn. Det räcker med att skada kylvattentanken där det utbrända kärnbränslet förvaras för att åstadkomma en stor olycka. I värsta fall skulle katastrofen bli lika omfattande som härdsmältan i Tjernobyl.

Så stor är risken

Radioaktivt material lagras på tusentals platser i världen. På många håll befaras säkerheten vara eftersatt. Stora mängder radioaktivt material forslas på oeskortade fartyg.

Skador och sanering

Saneringen efter en smutsig bomb blir besvärlig och tidsödande. Man försöker spola bort de radioaktiva partiklarna och samla upp vattnet. Centralenområdet kan ta flera veckor att sanera. Bomben får bäst effekt om den exploderar inomhus som t ex i ett köpcentrum.

Atombomb i väskan

Atombomber som kunde rymmas in en väska konstruerade i början av 1960-talet i USA och förmodligen också i Sovjetunionen. Väskbombarna skulle användas av agenter för att förstöra viktiga mål i infrastrukturen. Efter Sovjetunionens fall uppgav en rysk general att det "fattades" väskbomber och detta har lett till spekulationer om att terrorister har tillgång till kärnvapen.

Det är inte officiellt känt hur en väskbomb ser ut, men i de bilder som visas ser väskbomben ut ungefär så här.

USA har byggt små kärnvapen. Den sk Davy Crocket var inte större än en pansarvärnsrobot.

■ Väskbomb: Jämförbar med max 1 kiloton TNT

■■■■■■■■■■ Hiroshimabomb: 13 kiloton TNT

Så stor är risken

Det krävs specialister för att utlösa en väskbomb. Dessutom måste bomben vara på regelbunden service för att fungera.

Skador/sanering

En väskbomb som exploderar på Sergels torg har en verkan fram till Stadshuset, den streckade linjen på teckningen till vänster. Allt kommer inte att läggas i grus och aska, men många människor kommer att dödas och det radioaktiva nedfallet blir omfattande.